

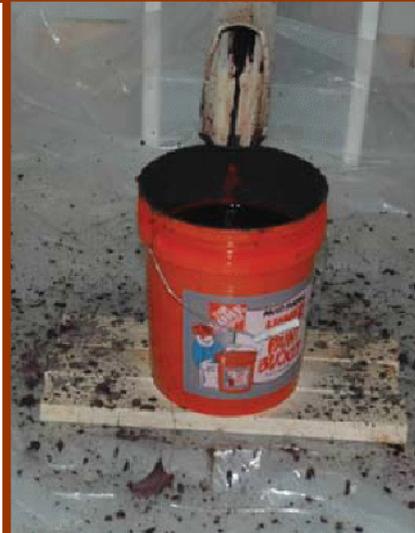
ఆక్షీకరణము వలన అపాయములు

December 2013

ఏమి జరిగింది?

ఒక కార్మికుని రెండు మూతలేని సోడియం పర్యాంగనేట్ ద్రావణం గల బక్కెట్టును ఒక ప్రదేశము నుండి వేరొక ప్రదేశములోనికి మార్చుమని చెప్పారు. ఆ బక్కెట్టును పైకి ఎత్తగా అందులో ఉన్న ద్రావణం కార్మికునిపై పొర్లిపడింది. సోడియం పర్యాంగనేట్ - గాలితో రసాయనిక చర్య జరిగిఉండటంచేత, ఆ కార్మికుని ఒంటిపై గల బట్టలు కాలిపోయినాయి. కాలిన గాయాలతో అతనిని ఆస్పత్రికి తరలించవలసివచ్చింది.

సంఘటన జరిగిన ప్రదేశంలో ఆక్షీకరణ స్వభావముగల రసాయనములు (సోడియం పర్యాంగనేట్) మరియు రెడ్యూసింగ్ మెటీరియల్స్ (ఉదాహరణకు - సోడియం థియో సల్ఫేట్ మరియు సోడియం మెటా బైసల్ఫేట్) చిన్న పరిమాణంలో, కొన్ని సందర్భాలలో చిన్న చిన్న బకెట్లలో వినియోగిస్తారు. కొన్ని సందర్భాలలో రసాయనాలు విడివిడిగా బకెట్ల ద్వారా రవాణా చేస్తూవుంటారు. దీనిపై లేబుల్స్ ను కూడా అతికించరు. ఈ బక్కెట్ల ద్వారా రవాణాచేసే ఒకానొక రెడ్యూసింగ్ ఏజెంట్ ను సోడియం పర్యాంగనేట్ ను కలిపారు - రసాయనిక చర్య ఆలస్యంగా జరుగుటకు కారణము - బకెట్లలో గల ద్రావణంపై పొర అడ్డంపడి ఉండవచ్చు. ఈ పొర వేరు వేరు రసాయనాల మధ్య చర్య జరగకుండా ఆపి ఉండిఉండవచ్చు. ఎప్పుడైతే కార్మికుడు ఈ బక్కెట్టు పైకి ఎత్తాడో - రసాయనాల మిశ్రమంలో కదలికలు ఏర్పడి, రసాయనిక చర్య త్వరితగతిన చర్య జరిగి, తద్వారా రసాయనం పొర్లి బయటకు ప్రవహించింది.

Reconstruction of the incident ↑

మీకు తెలుసా?

- సోడియం పర్యాంగనేట్ వంటి ఆక్షీకరణ పదార్థములు ఏ రసాయనంతో అయినా త్వరితగతిన రసాయనిక చర్య చెందుతాయి. కొన్ని ఆక్షీకరణ పదార్థములు రసాయనిక చర్య ద్వారా అర్థానిక్ రసాయనాలను కూడా మందించే సామర్థ్యాన్ని కలిగిఉంటాయి. (ఉదాహరణకు:- దున్నులు, కాగితము, కార్బుబోర్డు, చెక్కలు, ఇతర రసాయనాలు) వీటికి సమీపంగా వస్తే మంటలను కల్గించగలవు.
- ఆక్షీకరణ పదార్థాలు వేరొక రకమైన రసాయనాలతో అనగా రెడ్యూసింగ్ ఏజెంట్ ను అనగా సోడియం థియో సల్ఫేట్ లేదా సోడియం మెటా బైసల్ఫేట్ తో ప్రత్యేకంగా రసాయనిక చర్య జరిపి, అధిక ఉష్ణోగ్రతను మరియు రసాయన మిశ్రమమేర్పడి సాగును.
- మెటీరియల్ సేఫ్టీ డేటాషీట్ (ఎం.సి.డి.ఎస్.) ను పరిశీలించినచో - ఆ రసాయనం యొక్క ధర్మాలు అనగా ఆక్షీకరణ పదార్థమా లేక రెడ్యూసింగ్ పదార్థమా తెలుస్తుంది. మీకు సరియైన భద్రతా హెచ్చరికలను, ఆ రసాయనం యొక్క ప్రమాదాలను తెలియజేస్తుంది.

యునైటెడ్ నేషన్స్ వారిచే ఆమోదించబడిన గుర్తు. ప్రపంచవారంగా రసాయనాల లైసెన్సింగ్ విధానం.

మీరు ఏమి చెయ్యాలి?

- మీ కర్మాగారములలో వినియోగించే రసాయనాల యొక్క మెటీరియల్ సేఫ్టీ డేటాషీట్లను చదవండి, అవి ఎటువంటి రసాయనిక చర్యలకు లోనవుతాయో, ఎటువంటి ప్రమాదాలను సంభవించేముగలవో తెలుసుకోండి. కేవలం ఎం.ఎస్.డి.ఎస్. షీట్లలో గల సమాచారము పైనే ఆధారపడిపోకుండా - మీ కర్మాగారంలో గల కెమిష్టలను, ఇంజనీర్లను - ప్రమాదభరిత రసాయనాల గురించి అడగండి, మీ కర్మాగారపు భద్రతా ప్రోసెస్ సేఫ్టీ పైల్స్ ను పరిశీలించి మరింత సమాచారాన్ని రసాయనిక డేటా సేకరించండి.
- మీ కర్మాగారంలో రసాయనిక పదార్థాలను వేరువేరుగా భద్రపరచండి, రసాయనిక చర్య పదార్థములను వాటికి జతపడని పదార్థములకు వేరుగా ఉంచండి.
- ఒకే బకెట్టు లేదా కంటైనర్లలో వేరువేరు రసాయనాలను నిల్వఉంచకండి, అది తాత్కాలికంగా అయినా. ఒకవేళ ఒకే బకెట్టులో వేరు వేరు రసాయనాలను ఉంచవలసివస్తే భద్రతా నియమాలను ఒకటికి రెండుసార్లు పరిశీలించి, చేయవలసిన విధివిధానాలను తు.చ. తప్పకుండా పాటించండి; తప్పనిసరిగా వ్యక్తిగత భద్రతాకవచాలను ఉపయోగించండి.
- అన్ని బకెట్లకు, కంటైనర్లకు లేబుల్స్ తప్పకుండా అతికించండి. వాటిని తాత్కాలికంగా వినియోగించినా కూడా లేబుల్ తప్పనిసరిగా వాడాలి.
- ఏ కంటైనర్ అయినా ఉపయోగించేముందు, అది శుభ్రంగా ఉన్నదా లేదా పరిశీలించండి.
- ఇదే సదస్సుపై గతంలో వెలువడిన బికాన్స్ ను సమీక్షించండి. (ఆగష్టు, 2003, జూలై, 2006, మార్చి, 2011) www.sache.org వెబ్సైటుపై లభ్యం.
- ఈ సంఘటనపై సాంకేతిక సమీక్షను :- R.A. Ogle and D. Morrison – Process Safety Progresses 30(2), PP-148-153 చూడండి.

చిన్న చిన్న ఆపరేషన్లతో అశ్రద్ధ చేయకుండా, చిన్న రసాయన పదార్థం కూడా మీ తోటివారికి ప్రమాదాన్ని కల్గించగలదని మరువకండి !